

## **PROGRAM PRIORYTETOWY**

**Tytuł programu: 8.6 Współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)**

**Część 3) Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (wraz z instalacją OZE) – budynki wielorodzinne**

### **1. Cel programu**

Celem programu jest poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych poprzez kompleksową termomodernizację budynków, wraz z instalacją odnawialnych źródeł energii oraz magazynów energii.

Projekt „Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (wraz z instalacją OZE) – budynki wielorodzinne”, zakłada realizację celu Programu Operacyjnego FEnIKS 2021-2027, jakim jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego. Projekt wpisuje się w cel szczegółowy EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych.

### **2. Wskaźnik osiągnięcia celu**

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.:

- 1) Liczba lokali mieszkalnych o udoskonalonej charakterystyce energetycznej planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 10 500 sztuk, w tym:  
dla zwrotnych form dofinansowania co najmniej 9 500 sztuk
- 2) Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 80 200,00 MWh/rok, w tym:  
dla zwrotnych form dofinansowania co najmniej 72 180,00 MWh/rok
- 3) Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu wynosi co najmniej 7 100 Mg CO<sub>2</sub>/rok, w tym:  
dla zwrotnych form dofinansowania co najmniej 6 390 Mg CO<sub>2</sub>/rok

### **3. Budżet**

Budżet na realizację celu programu priorytetowego wynosi do 579 272 tys. zł, tj.:

1) finansowanie przedsięwzięć z wykorzystaniem instrumentu finansowego w rozumieniu określonego w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz.U. 2022, poz. 1079 z późn. zm.), tj. ze środków Funduszu Spójności (FS) w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 tj. kwota 492 381 tys. zł, w tym:

- środki bezzwrotne - 51 .700 tys. zł,
- środki zwrotne - 440 .681 tys. zł

2) ze środków własnych Narodowego Funduszu -kwota 86 891 tys. zł, w tym:

- środki bezzwrotne 9. 306 tys. zł,

- środki zwrotne 77.585 tys. zł.

#### 4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach **2024 - 2029**, przy czym:

- 1) zobowiązania (rozumiane jako podpisywanie umów) podejmowane będą do **31.12.2028 r.**,
- 2) środki wydatkowane będą do **31.12.2029 r.**

#### 5. Terminy i sposób składania wniosków

Nabór wniosków odbywa się w trybie **konkurencyjnym**.

Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków określone zostaną odpowiednio w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które zamieszczane będą na stronie internetowej NFOŚiGW.

#### 6. Koszty kwalifikowane

- 1) Okres kwalifikowalności kosztów od 01.01.2021 r. do 31.12.2029 r., w którym to poniesione koszty mogą być uznane za kwalifikowane;
- 2) Koszty kwalifikowane - zgodnie z „Wytycznymi w zakresie kosztów kwalifikowanych”, z zastrzeżeniem, że:
  - a) koszty związane z przygotowaniem przedsięwzięcia kwalifikuje się do wysokości nieprzekraczającej 10% sumy kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia,
  - b) koszty związane z zarządzaniem przedsięwzięciem kwalifikuje się do wysokości nieprzekraczającej 10% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia,
  - c) dopuszcza się ponoszenie kosztów związanych z działaniami edukacyjnymi w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/albo na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich. Działania te są nieobligatoryjne, ale w przypadku ich wystąpienia w ramach przedsięwzięcia inwestycyjnego zgłoszonego we wniosku o dofinansowanie, kwalifikuje się je do wysokości nieprzekraczającej 5% sumy kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia,
- 3) koszty związane z elementami niewynikającymi z audytów energetycznych, jeżeli realizują szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji, np. zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany), rozwój elektromobilności, rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, infrastruktura związana z dostępnością, montaż urządzeń do magazynowania energii i służących cyfryzacji budynku kwalifikuje się do wysokości nieprzekraczającej 15% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;
- 4) podatek od towarów i usług (VAT) jest kosztem kwalifikowanym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez Beneficjenta, a Beneficjent nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług. Podatek VAT, który można odliczyć, nie może być uznany za kwalifikowany, nawet jeżeli nie został faktycznie odzyskany przez Beneficjenta. Oznacza to, że w przypadkach, gdy Beneficjent może odliczyć podatek VAT, ale rezygnuje z tej możliwości, podatek VAT nie jest kosztem kwalifikowanym.

#### 7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

##### 7.1 Formy dofinansowania

- 1) Pożyczka, w tym: pożyczka na warunkach preferencyjnych ze środków Funduszu Spójności zwana dalej „pożyczką IF”;

- 2) Pożyczka udzielana na warunkach rynkowych ze środków krajowych NFOŚiGW, zwana dalej „pożyczką NFOŚiGW”.
- 3) Dotacja, w tym dotacja udzielana ze środków Funduszu Spójności, zwana dalej „dotacją IF” i przekazanie środków NFOŚiGW, zwana dalej „przekazaniem środków”.

## 7.2 Intensywność dofinansowania

Szczegółowe warunki w zakresie intensywności dofinansowania przedstawione zostały w ust. 7.3 Warunki dofinansowania poniżej.

## 7.3 Warunki dofinansowania

Finansowanie przedsięwzięć w ramach przedmiotowego programu priorytetowego, z wykorzystaniem instrumentu finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz.U. 2022, poz. 1079 z późn. zm.), w tym na podstawie art. 2 pkt 16 rozporządzenia ogólnego, oznacza formę wsparcia udzielanego w ramach struktury, z wykorzystaniem której produkty finansowe są dostarczane ostatecznym odbiorcom wsparcia.

### 7.3.1 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (wraz z instalacją OZE) – budynki wielorodzinne – dla spółdzielni mieszkaniowych i spółek prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, prowadzących działalność mieszkaniową:

Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zaciągnięcie pożyczki NFOŚiGW w części stanowiącej uzupełnienie do 100% kosztów kwalifikowalnych.

Dla przedsięwzięć realizowanych w formule „project finance”, warunkiem udzielenia dofinansowania jest zapewnienie wkładu własnego<sup>1</sup> na poziomie co najmniej 15%, zaciągnięcie pożyczki z IF w wysokości do 72,25% oraz zaciągnięcie pożyczki NFOŚiGW w części stanowiącej uzupełnienie do 12,75% kosztów kwalifikowalnych.

| Lp. | Warunki finansowania                              | Pożyczka IF                                                                                                                                  | Pożyczka NFOŚiGW                                                                                                                                      |
|-----|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Rodzaj pożyczki                                   | preferencyjna z premią inwestycyjną (umorzenie)                                                                                              | na warunkach rynkowych (nie stanowi pomocy publicznej)                                                                                                |
| 2.  | Intensywność dofinansowania                       | do 85% kosztów kwalifikowanych;<br><br>w przypadku przedsięwzięć realizowanych w formule „project finance” do 72,25% kosztów kwalifikowanych | co najmniej 15% kosztów kwalifikowanych;<br><br>w przypadku przedsięwzięć realizowanych w formule „project finance” do 12,75% kosztów kwalifikowanych |
| 3.  | Premia inwestycyjna (w formie umorzenia pożyczki) | Umorzenie do 49% pożyczki IF                                                                                                                 | Brak                                                                                                                                                  |

<sup>1</sup> W rozumieniu pkt 7.3.4 Pozostałe warunki finansowania, ppkt 2)

|    |                                     |                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4. | Oprocentowanie pożyczki             | 0%                                                                                                                            | oprocentowanie na poziomie stopy referencyjnej ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14, 19.01.2008, str.6)<br>odsetki z tytułu oprocentowania spłacane na bieżąco w okresach kwartalnych, pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków. |
| 5. | Okres finansowania                  | nie dłużej niż 15 lat liczone od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty spłaty ostatniej raty kapitałowej | nie dłużej niż 15 lat liczone od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty spłaty ostatniej raty kapitałowej                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 6. | Karencja w spłacie rat kapitałowych | do 12 miesięcy liczone od daty zakończenia projektu (daty zakończenia kwalifikowania wydatków)                                | do 12 miesięcy liczone od daty zakończenia projektu (daty zakończenia kwalifikowania wydatków)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Obligatoryjne jest finansowanie przedsięwzięcia łącznie w formie pożyczki IF i pożyczki NFOŚiGW.

Premia inwestycyjna (umorzenie) może zostać udzielone po zrealizowaniu przedsięwzięcia na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie i po zatwierdzeniu przez NFOŚiGW osiągnięcia zakładanego efektu ekologicznego, wskazanego w umowie o dofinansowanie jako wskaźnik rezultatu bezpośredniego. Kwota umorzenia pomniejszy kapitał do spłaty poprzez umorzenie spłat ostatnich rat kapitałowych pożyczki na warunkach preferencyjnych (pożyczka IF).

Maksymalna intensywność umorzenia jest uzależniona od uzyskanego i potwierdzonego w audycie ex-post, stopnia oszczędności energii pierwotnej, z tym że w przypadku budynków zabytkowych, będących pod czynną ochroną konserwatorską maksymalna intensywność dotacji w formie umorzenia nie zależy od uzyskanego stopnia oszczędności energii pierwotnej.

| Oszczędność energii pierwotnej (OEP[%]) | Maksymalna intensywność dotacji w formie umorzenia [%] |
|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| 30,00% ≤ X < 45,00%                     | do 29,00%                                              |

|                                                                                                                                                                                                |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 45,00% ≤ X < 60,00% ↴                                                                                                                                                                          | do 39,00% |
| 60% ≤ X<br>oraz dla wszystkich budynków zabytkowych<br>będących pod czynną ochroną konserwatorską -<br>niezależnie od uzyskanego stopnia oszczędności<br>energii pierwotnej (O <sub>EP</sub> ) | do 49,00% |

Wielkość premii inwestycyjnej (umorzenia) uzależniona jest od osiągniętych oszczędności energii pierwotnej w wyniku realizacji projektu, premia pomniejszy kwotę kapitału do spłaty poprzez umorzenie spłaty ostatnich rat kapitałowych pożyczki IF.

**7.3.2 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (wraz z instalacją OZE) – budynki wielorodzinne – dla podmiotów będących dostawcami usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE, działających na rzecz spółdzielni mieszkaniowych i Skarbu Państwa/spółek prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, prowadzących działalność mieszkaniową:**

| Lp. | Warunki finansowania                              | Pożyczka <sup>2</sup>                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                   | Pożyczka IF                                                                                                                                | Pożyczka NFOŚiGW                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 1.  | Rodzaj pożyczki                                   | preferencyjna                                                                                                                              | na warunkach rynkowych (nie stanowi pomocy publicznej)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 2.  | Intensywność dofinansowania                       | do 59,5% kosztów kwalifikowanych;<br><br>w przypadku projektów realizowanych w formule „project finance” do 46,75% kosztów kwalifikowanych | do 10,5% kosztów kwalifikowanych;<br><br>w przypadku projektów realizowanych w formule „project finance” do 8,25% kosztów kwalifikowanych                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 3.  | Premia inwestycyjna (w formie umorzenia pożyczki) | Brak                                                                                                                                       | Brak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 4.  | Oprocentowanie pożyczki                           | 0%                                                                                                                                         | oprocentowanie na poziomie stopy referencyjnej ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14, 19.01.2008, str.6)<br>odsetki z tytułu oprocentowania spłacane na bieżąco w okresach kwartalnych, pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków. |

<sup>2</sup> Pożyczka (IF i NFOŚiGW) spłacana w sposób uprzywilejowany, tj. korzysta z pierwszeństwa w spłacie kapitału, spłata pozostałych pożyczek lub kredytów może nastąpić dopiero po uregulowaniu przedmiotowej pożyczki

|    |                                     |                                                                                                                               |                                                                                                                               |
|----|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5. | Okres finansowania                  | nie dłużej niż 10 lat liczone od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty spłaty ostatniej raty kapitałowej | nie dłużej niż 10 lat liczone od daty planowanej wypłaty pierwszej transzy pożyczki do daty spłaty ostatniej raty kapitałowej |
| 6. | Karencja w spłacie rat kapitałowych | do 12 miesięcy liczone od daty zakończenia projektu (daty zakończenia kwalifikowania wydatków)                                | do 12 miesięcy liczone od daty zakończenia projektu (daty zakończenia kwalifikowania wydatków)                                |

Obligatoryjne jest finansowanie przedsięwzięcia łącznie w formie pożyczki IF i pożyczki NFOŚiGW.

### **7.3.3 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (wraz z instalacją OZE) – budynki wielorodzinne – państwowe jednostki budżetowe:**

W przypadku przedsięwzięć realizowanych przez Skarb Państwa będących państwowymi jednostkami budżetowymi (PJB) zastosowane zostanie finansowanie w formie dotacji/przekazania środków do 100% kosztów kwalifikowanych (środki pochodzące z Funduszu Spójności 85% i przekazanie środków 15%).

### **7.3.4 Pozostałe warunki finansowania:**

- 1) W przypadku, gdy dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, jest ona udzielana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej w obszarze energetyki i środowiska w ramach programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027” (Dz. U. poz. 2557), rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na inwestycje w sieć dystrybucji w obszarze efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach programu "Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027" (Dz. U. poz. 2558) oraz rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023).
- 2) Dla przedsięwzięć realizowanych w formule project finance obowiązuje wymóg udziału środków własnych Wnioskodawcy (z zastrzeżeniem, że środki własne nie obejmują: kredytów bankowych, emisji obligacji, pożyczek właścicielskich, pożyczek udzielonych przez inne podmioty itp.) w wysokości co najmniej 15% kosztów kwalifikowanych inwestycji, wniesionych w postaci udziału kapitału zakładowego pokrytego wkładem pieniężnym.

Przy czym przedsięwzięcie realizowane w formule „project finance” oznacza przedsięwzięcie realizowane przez podmiot:

- utworzony specjalnie w celu realizacji przedsięwzięcia, który nie rozpoczął jeszcze prowadzenia działalności operacyjnej, lub
- który prowadzi działalność operacyjną krócej niż 3 pełne lata obrachunkowe, lub
- prowadzi obecnie działalność gospodarczą, ale w innej dziedzinie niż charakter przedsięwzięcia zgłoszonego we wniosku o dofinansowanie - szczególnie w przypadku, kiedy skala prowadzonej dotychczasowej działalności podmiotu nie gwarantuje ewentualnego zwrotu środków w przypadku niepowodzenia realizacji przedsięwzięcia.

W przypadku inwestycji realizowanych w formule „project finance”, wypłata dofinansowania może być uzależniona od spełnienia dodatkowych warunków, np.: wydatkowanie środków własnych w pierwszej kolejności, brak wypłat zaliczkowych.

- 3) W przypadku pożyczek na warunkach rynkowych udzielanych Wnioskodawcy będącemu spółką nowoutworzoną lub specjalnego przeznaczenia, dla której nie można określić ratingu na podstawie danych finansowych dotyczących jej dotychczasowej działalności, przyjmowany jest rating najniższy. Jeżeli podmiot dominujący wobec Wnioskodawcy udziela pełnej, bezwarunkowej i płatnej na pierwsze żądanie gwarancji spłaty pożyczki, wówczas może być zastosowane oprocentowanie wynikające z ratingu, o którym mowa w komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14, 19.01.2008, str.6), o jedną kategorię niższego od kategorii ratingu właściwego dla podmiotu dominującego.
- 4) W przypadku gdy beneficjentem jest dostawca usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE, działający na rzecz spółdzielni mieszkaniowych i Skarbu Państwa/spółek prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, prowadzących działalność mieszkaniową, współinwestowanie przez komercyjnych dostawców finansowania dłużnego nie może być niższe niż 30% wartości portfela bazowego realizowanych umów o poprawę efektywności energetycznej.
- 5) Udzielone dofinansowanie podlegać będzie zabezpieczeniu (z wyłączeniem państwowych jednostek budżetowych). Rekomendowany pakiet zabezpieczeń zależeć będzie od wyniku końcowej oceny wniosku o dofinansowanie i zidentyfikowanych ryzyk. Zastosowane mogą być wszystkie dopuszczalne prawem zabezpieczenia (pojedynczo lub łącznie).

#### 7.4 Beneficjenci

Beneficjentami wsparcia, definiowanymi jako ostateczni odbiorcy wsparcia są:

- spółdzielnie mieszkaniowe i spółki prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, prowadzące działalność mieszkaniową,
- dostawcy usług energetycznych w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE, działające na rzecz spółdzielni mieszkaniowych i Skarbu Państwa/spółek prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, prowadzących działalność mieszkaniową, pod warunkiem, że dostawca usług energetycznych jest mikroprzedsiębiorstwem, małym przedsiębiorstwem, średnim przedsiębiorstwem albo małą spółką o średniej kapitalizacji,<sup>3</sup>
- Skarb Państwa.

#### 7.5 Rodzaje przedsięwzięć

---

<sup>3</sup> *Mikroprzedsiębiorstwo* - mikroprzedsiębiorstwo, o którym mowa w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.).

*Małe przedsiębiorstwo* - małe przedsiębiorstwo, o którym mowa w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

*Średnie przedsiębiorstwo* - średnie przedsiębiorstwo, o którym mowa w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

*Mała spółka o średniej kapitalizacji* - mała spółka o średniej kapitalizacji w rozumieniu art. 2 pkt 103 lit. e) rozporządzenia nr 651/2014.

Wspierane będą przedsięwzięcia z zakresu interwencji:

041 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające,

042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej.

Działanie obejmuje wsparcie poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, poprzez m.in. ocieplenie obiektu, wykorzystanie technologii odzysku ciepła, przyłączenie do sieci ciepłowniczej lub w ograniczonym zakresie gazowej, instalację nowych niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł ciepła lub energii elektrycznej na potrzeby własne, w tym przydomowych magazynów energii i pomp ciepła, wymiany oświetlenia na bardziej energooszczędne, urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczenie kosztów dostarczonego ciepła lub chłodu wyposażonych w funkcje zdalnego odczytu oraz zastosowanie systemów zarządzania energią w budynku (BMS), a także modernizację systemów wentylacji i klimatyzacji.

Wsparcie na wymianę systemów grzewczych zasilanych stałymi paliwami kopalnymi, tj. węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym, łupkami bitumicznymi, na systemy grzewcze zasilane gazem ziemnym możliwe jest tylko do końca 2025 r. i tylko w połączeniu z inwestycjami w efektywność energetyczną (renowację) budynków.

W zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, minimalny próg wymaganych oszczędności energii pierwotnej, uwzględniający zakres projektu, wynosi 30% (z wyjątkiem zabytków).

Zakres działań w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych musi wynikać z audytów energetycznych. W przypadku projektów kompleksowych wspierane mogą być także elementy niewynikające z audytów energetycznych, jeżeli realizują szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji, np. zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany), rozwój elektromobilności, rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, infrastruktura związana z dostępnością, montaż urządzeń do magazynowania energii i służących cyfryzacji budynku. Wsparcie dla elementów wykraczających poza audyt energetyczny będzie możliwe do wysokości 15% kosztów kwalifikowalnych projektu.

W ramach przedsięwzięć inwestycyjnych możliwe jest sfinansowanie w projekcie wydatków na działania edukacyjne w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz/lub na współpracę, w tym wymianę wiedzy i doświadczeń oraz konsultacje, z partnerami z innych Państw Członkowskich, kandydujących lub stowarzyszonych, pod warunkiem, że będzie to bezpośrednio związane z realizowanym przedsięwzięciem.

Szczegółowy zakres wspieranych przedsięwzięć zostanie doprecyzowany w ogłoszeniu o naborze.

## **8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć**

Przewiduje się konkurencyjny sposób wyboru projektów.

Przedsięwzięcia oceniane będą za pomocą kryteriów horyzontalnych dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021 – 2027.

Zarówno kryteria horyzontalne, jak i specyficzne, składają się z grupy kryteriów obligatoryjnych oraz rankingujących.

Kryteria obligatoryjne oceniane będą zerojedynkowo (możliwa ocena: TAK/NIE, a w uzasadnionych wypadkach NIE DOTYCZY). Niespełnienie kryterium (ocena: NIE) eliminuje przedsięwzięcie z możliwości otrzymania dofinansowania. Przedsięwzięcie może zostać wybrane do dofinansowania, jeśli w każdym z kryteriów obligatoryjnych zarówno z grupy kryteriów horyzontalnych, jak i specyficznych, otrzyma ocenę „TAK” lub w uzasadnionych przypadkach „NIE DOTYCZY”.

Kryteria rankingujące są kryteriami punktowymi, a ich celem jest premiowanie określonych cech przedsięwzięć, pożądaných z punktu widzenia zapisów programu. Niespełnienie kryterium (ocena 0 pkt) nie eliminuje przedsięwzięcia z możliwości otrzymania dofinansowania. Liczba zebranych punktów decyduje o pozycji przedsięwzięcia na liście rankingowej. W przypadku uzyskania takiej samej punktacji, o pozycji na liście rankingowej decydują kryteria rozstrzygające wskazane spośród kryteriów rankingujących.

Minimalna liczba punktów wymagana do rekomendowania przedsięwzięcia do wsparcia oraz kolejność kryteriów rozstrzygających zostanie określona w Regulaminie wyboru projektów. Minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny w ramach obszaru wynosi 30% możliwych do uzyskania punktów.

Szczegółowe kryteria horyzontalne i specyficzne wraz ze sposobem oceny określone zostały w załącznikach do niniejszego programu priorytetowego:

- Załącznik nr 1 „Kryteria horyzontalne dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 (FEnIKS)”
- Załącznik nr 2 „Kryteria wyboru projektów specyficzne dla ostatecznych odbiorców wsparcia w formie Instrumentów Finansowych” FEnIKS 2021-2027, Działanie FENX.01.01 Efektywność energetyczna.

## **9. Postanowienia dodatkowe.**

- 1) Obowiązkowym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie jest Studium Wykonalności wraz z aktywnym modelem finansowym, opracowane wg instrukcji umieszczonej w pomocy kontekstowej Generatora Wniosków o Dofinansowanie (GWD) oraz zgodnie z „Instrukcją sporządzania Studium Wykonalności dla przedsięwzięcia ubiegającego się o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW”.
- 2) Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”, a w zakresie finansowania ze środków FS mają zastosowanie odpowiednio zasady dofinansowania z uwzględnieniem Strategii Inwestycyjnej z Elementami Biznes planu w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Priorytet FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności, Działanie FENX.01.01 Efektywność energetyczna, Typ projektu: Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych (wraz z instalacją OZE) – budynki wielorodzinne (stanowiącej załącznik do „Umowy o Finansowaniu Instrumentu Finansowego w formie Funduszu Szczegółowego w ramach Działania FENX.01.01 Efektywność energetyczna w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) w obszarze Priorytetu FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności”).